

Amendamentele CNSM la proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2020

Constatăm binevenit faptul că în proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2020 este prevăzută finanțarea unor măsuri ce au ca scop îmbunătățirea nivelului de protecție socială a populației, precum comasarea perioadelor de reexaminare a pensiilor pentru limită de vîrstă în conformitate cu stagiul realizat după realizarea dreptului la pensie, majorarea pensiilor pentru dizabilitate, majorarea cuantumului ajutorului pentru perioada rece a anului de la 350 lei la 500 de lei, stabilirea alocației pentru achitarea energiei electrice a cîte 50 lei pentru pensionarii care au pensii mai mici decît 1500 de lei ș.a.

Totodată, considerăm necesar ca la definitivarea proiectului să se țină cont de următoarele.

1. La efectuarea majorărilor preconizate pentru diferite tipuri de indemnizații și prestații sociale să fie utilizat un principiu unic de indexare – rata inflației, deoarece acest principiu nu se respectă.

În contextul celor expuse la art. 5 și art. 6, considerăm că contribuția de asigurări sociale de stat achitată de persoanele asigurate pe bază de contract individual cu Casa Națională de Asigurări Sociale, achitată sub formă de taxă fixă, este majorată exagerat pînă la 10740 de lei și corespunzător pînă la 2736 de lei. Acest fapt nu va stimula realizarea acestui tip de asigurare, inclusiv care are ca obiectiv reducerea „salariilor în plic”. Concomitent, este inacceptabil faptul că această asigurare oferă persoanei doar dreptul pentru pensia pentru limită de vîrstă și ajutorul de deces. Mai mult decît atît, această asigurare oferă doar stagiul necesar, dar nu este luată în considerare la stabilirea venitului din care se calculează pensia. Prin urmare, solicităm ca în Legea bugetului asigurărilor sociale de stat să fie făcute modificările necesare pentru a depăși această situație.

2. Cu toate că proiectul prevede finanțarea unor măsuri de protecție socială care sînt în proces de discuție și adoptare în Parlamentul Republicii Moldova, nu regăsim finanțarea indexării prestațiilor de asigurări sociale din 1 octombrie a anului 2020 și garantarea de către stat pe un termen de minimum 5 ani, primirea pensiei pentru limita de vîrstă în cazul decesului prematur al beneficiarului de acest tip de pensie de către soțul (ia) supraviețuitor.

3. Considerăm necesar să fie prevăzute mijloace financiare pentru susținerea familiilor cu copii. Astfel, propunem ca indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului pentru persoanele neasigurate să fie indexată de la 640 de lei la 670 de lei (640 x 4,8%). Totodată, considerăm necesar de a prevedea resurse financiare pentru

indexarea la rata inflației a indemnizațiilor lunare pentru creșterea copilului pentru persoanele asigurate.

4. La art. 19 considerăm necesar de a prevedea mijloace financiare pentru a majora indemnizația pentru deces de la 1100 de lei la 1600 de lei, avându-se în vedere faptul că aceasta nu a fost schimbată din anul 2013, iar indicele prețurilor de consum în perioada ianuarie 2013 - octombrie 2019 a constituit 46,73%.

Amendamentele CNSM la proiectul Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2020

Considerăm necesar ca la definitivarea proiectului să se țină cont de următoarele.

1. La Anexa 1.1. constatăm că transferurile curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală (FAOAM) (transferuri de la bugetul de stat pentru categoriile de persoane asigurate de Guvern), ca pondere în total venituri FAOM sînt în diminuare față de anul 2019 – de la 37,1% la 34,0%. Această situație este inacceptabilă în condițiile în care ponderea persoanelor asigurate de Guvern depășește cu mult ponderea persoanelor asigurate cu contribuție procentuală la salariu și alte recompense (în 2018 aceasta alcătua circa 65%).

Mai mult decît atît, în anul 2018, cheltuielile statului pentru persoanele asigurate au fost de circa 1540 de lei pentru o persoană în comparație cu costul primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă fixă – de 4056 de lei și în mediu de circa 4180 de lei pentru persoanele care achită prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense.

2. La Anexa nr. 1.2. „Sinteza fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe cheltuieli”, constatăm că nu sînt respectate prevederile punctului 9 din Regulamentul cu privire la modul de constituire și administrare a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 594 din 14.05.2002, după cum este remarcat și în Nota informativă.

Prin urmare, modificarea repartizării veniturilor trebuie să fie argumentată, astfel încît să nu existe decalaje precum se constată: în fondul de bază urmează a fi prevăzut nu mai puțin de 94%, în proiect sînt prevăzute – 98,361%; în fondul de rezervă – pînă la 1%, în proiect – 0,119%; în fondul măsurilor de profilaxie – 1%, în proiect – 0,239%; în fondul de dezvoltare – pînă la 2%, în proiect – 0,239%; în fondul de administrare – pînă la 2%, în proiect – 1,042%.

Totodată, considerăm că urmează să fie acordată o atenție deosebită la măsurile de profilaxie (de prevenire a riscurilor de îmbolnăvire) și propunem revizuirea cuantumului mijloacelor în acest fond la nivelul prevăzut de actul normativ în vigoare.

Amendamentele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova pentru modificarea și completarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și actelor normative de implementare a acesteia

În procesul de implementare a Legii nr. 270/2018 pe parcursul a zece luni se atestă mai multe probleme și lacune cu care s-au confruntat unitățile bugetare, și care provoacă situații dificile la stabilirea claselor de salarizare și calculării salariilor lunare.

Pentru îmbunătățirea cadrului normativ în vederea implementării Legii sus-menționate, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova prezintă amendamente pentru modificarea și completarea acestora.

I. În contextul celor expuse, pentru a exclude problemele existente prezentăm propuneri pentru modificarea Legii privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.11.2018, după cum urmează:

1. Conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, legislația Republicii Moldova este constituită din următoarele acte normative:

- a) Constituția Republicii Moldova;
- b) legile și hotărârile Parlamentului;
- c) decretele Președintelui Republicii Moldova;
- d) hotărârile și ordonanțele Guvernului;
- e) actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate;
- f) actele normative ale autorităților publice autonome;
- g) actele normative ale autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special;
- h) actele normative ale autorităților administrației publice locale.

Prin urmare, redacția art.1 alin. (3) este necesar să fie revizuită deoarece și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar vor deveni nule și inaplicabile, urmare a adoptării normei sus-menționate.

2. Cu referire la completarea art. 4 menționăm că, la implementarea prevederilor Legii 270/2018 privind stabilirea treptelor de salarizare în funcție de vechimea în muncă, s-au creat probleme privind interpretarea incorectă a noțiunii de „*unitate bugetară*” și stabilirea statutului de persoană juridică.

Cît privește noțiunea de „*conducător al instituției*” aceasta este reglementată prin Codul muncii, art. 258 alin. (2) și respectiv, considerăm incorect reglementarea aceleiași noțiuni prin altă lege.

Conform prevederilor art. 258 alin. (2) „Conducător al unității este persoana fizică care, în conformitate cu legislația în vigoare sau documentele de constituire

ale unității, exercită atribuții de administrare a unității respective, îndeplinind, totodată, funcțiile organului executiv.”

Totodată, funcția de „locțiitor” nu se regăsește în Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova la compartimentul „Legislatori, membri al executivului, alți înalți demnitari și conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori din unități” (a se vedea grupa majoră 1, subgrupa majoră 11, grupa minoră 111, grupa de bază 1111 -1439).

În urma celor relatate, pentru a soluționa problemele invocate, propunem completarea art. 4 cu noțiunea de „*unitate bugetară*” în redacție, după cum urmează:

„Unitatea bugetară – instituție sau organizație cu statut de persoană juridică, finanțată din bugetul public național, indiferent de subordonarea departamentală sau apartenența ramurală care angajează salariați conform legislației muncii în vigoare”.

3. Pentru motivarea personalului de a spori capacitatea muncii, rezultatele activității pe parcursul anului (și conform prevederilor art.165¹ din Codul muncii), considerăm necesar să se revină la acordarea, pentru angajații din sectorul bugetar, a ajutorului material.

În acest context se propune completarea, la final, a art. 10, alin. (2), după cum urmează:

„ - ajutorul material.”

4. Completarea art.11 alin. (2) după cuvintele „fiscale și vamale” cu sintagma „... ,inspecția financiară” mai departe după text.

5. Pentru a aduce în concordanță prevederile legii care țin de stabilirea salariului de bază, ținând cont că deja este modificată Hotărârea Guvernului nr.1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar prin care s-a stabilit sporul pentru gradul managerial, propunem completarea art.12, alin. (2) după sintagma „...grad didactic” cu sintagma „ grad managerial”, mai departe după text.

6. Pentru asigurarea transparenței, inclusiv și în activitatea partenerilor sociali, propunem completarea art. 12, alin. (15), în partea ce ține de reexaminarea valorii de referință, după cuvintele „... condiții economice” cu sintagma „... în urma negocierilor cu partenerii sociali”.

7. Cuantumul sporurilor pentru titlurile/gradele științifice n-au fost revăzute din anul 2014. Condiția principală pentru ocuparea posturilor de conducere este existența studiilor doctorale, gradelor/titlurilor științifice, științifico-didactice. Pornind de la cele menționate, solicităm modificarea cuantumului sporului lunar pentru titlul științific și/sau științifico-didactic, după cum urmează:

Substituirea, la art. 14, alin. (1), lit. a) a cifrei „1100” cu cifra „2000”, iar la lit. b) a cifrei „600” cu cifra „1000”.

8. Cu referire la modificarea art.16 alin. (2) - propunem să fie expus în următoarea redacție:

la alineatul (2) după sintagma „a salariilor de bază” să fie completat cu sintagma „a personalului care beneficiază de sporul de performanță conform condițiilor de salarizare stabilite,” mai departe după text.

9. Conform prevederilor art. 224 al Codului administrativ nr.116 din 19.08.2018, instanța de judecată anulează în tot sau în parte actul administrativ individual. Prin urmare, considerăm oportun substituirea la art.16, alin. (4) a cuvântului „suspendării” cu cuvântul „anulării”. Totodată, la modificarea propusă în prima propoziție considerăm necesar modificarea redacției și după cuvintele „se completează” să fie suplinit cu cuvântul „în final” și mai departe după text.

10. Completarea art. 20, alin. (1) după cuvintele „...în domeniul de competență” cu cuvintele „inclusiv, din domeniile cercetării și inovării”, mai departe după text.

11. Completarea art. 21, alin. (1), după cuvântul „respectiv” cu textul „ ..., precum și din venituri proprii”, în continuare după text.

12. La punctul 6 din proiect ce ține de alineatul (3¹) sintagma „în calitate de” de substituit cu cuvântul „drept” și mai departe după text.

13. Art.21¹ să fie expus în următoarea redacție:

„(1) Personalul din unitățile bugetare (cu excepția persoanelor cu funcții de demnitate publică și a personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică) poate beneficia de premiu anual pentru rezultatele activității în anul precedent la începutul anului gestionar. Premiul anual se acordă proporțional timpului efectiv lucrat în anul respectiv. Premiul anual pentru rezultatele anului precedent/anului școlar încheiat în instituțiile de învățământ se acordă la sfârșitul anului școlar.

(2) Premiul anual se acordă în mărime de 50 la sută din salariul de bază.

(3) Indicii și mărimile premiilor conducătorilor unităților bugetare se stabilesc de organul ierarhic superior. Mărimea maximă a premiilor pentru conducători nu poate depăși 50 la sută din salariul de bază.

(4) Premiul anual poate fi redus sau anulat salariaților care, în cursul anului, au desfășurat o activitate profesională inefficientă sau necorespunzătoare ori au avut încălcări pentru care au fost sancționați disciplinar.

(5) Pentru acordarea premiului anual se utilizează mijloacele fondului de salarizare în volum de 50 la sută calculat la salariile de bază ale personalului cu drept de a beneficia de premiul anual.

(6) Modul și condițiile de premiere este stabili de Guvern.”

Solicităm pentru rezultatele activității, începând cu anul 2021, premiul anual să fie stabilit în mărime de un salariu de bază.

14. Cît privește salarizarea angajaților din subdiviziunile teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale, reiterăm poziția anterioară și prezentăm următoarele propuneri.

În activitatea Casei Naționale de Asigurări Sociale s-a creat o situație critică care ține de menținerea sistemului de asigurări sociale de stat. Casa Națională de Asigurări Sociale este organul care are funcția de a acorda servicii calitative, în

termene proximе, tuturor categoriilor de populație. Angajații caselor teritoriale activează în condiții cu efort psihoemoțional, fiind obligați să execute un volum de lucru care depășește timpul de lucru normal. Pe parcursul unui timp îndelungat, volumul de lucru pentru angajații Casei Naționale de Asigurări Sociale la nivel teritorial s-a majorat considerabil, fiind impuse sarcini suplimentare noi. Numărul angajaților nu a fost suplinit, iar acei angajați care se mai mențin în sistem nu sînt stimulați conform. Fluctuația cadrelor este foarte mare - mai mult de 40 la sută. Totodată, la moment angajarea personalului este stopată.

Pentru depășirea situației privind nivelul salarizării angajaților din subdiviziunile teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale, se propune:

Completarea compartimentului „Funcționari publici (A2)”, tabelul 2, în „Note” după p. 5 cu un punct nou cu următorul conținut:

„Clasele de salarizare pentru funcțiile publice instituite în subdiviziunile teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale se majorează, după cum urmează:

A2184 Specialist principal - cu 9 clase;

A2207 Specialist superior - cu 13 clase;

A2213 Specialist - cu 9 clase.”

15. În scopul asigurării echității remunerării pentru muncă de valoare egală, stabilirea, în anexa nr. 3, tabelul nr.2, a unei diferențe rezonabile între clasele de salarizare:

- a. pentru funcțiile publice de conducere din autoritățile și instituțiile publice și funcțiile de execuție (exemplu: șef direcție generală (cu statut de persoană juridică din subordinea consiliului local de nivelul doi, care nu au dreptul la majorarea clasei de salarizare, deoarece ocupă funcția de conducător de instituție bugetară și șefii subdiviziunilor interioare, care nu sunt conducători de instituție bugetară și au dreptul la majorarea clasei de salarizare în dependență de treapta de salarizarea deținută) pentru a exclude discrepanța mică, care există în prezent în legislația în vigoare;
- b. pentru funcțiile publice de conducere din autoritățile publice autonome și funcții publice de conducere din autoritățile administrative.

Ținînd cont de volumul de lucru, obligații și responsabilități atribuite contabililor-șefi din autoritățile administrației publice de nivelul întâi, propunem stabilirea claselor de salarizare în funcție de numărul instituțiilor deservite, și nu în funcție de numărul populației din localitate, modificînd în acest sens pct. 8 din tabelul 2 al Anexei nr. 3.

16. La anexa nr.7 în tabelul nr.1, compartimentul „Funcții didactice din instituțiile de învățămînt general și profesional tehnic” grupa 1.2. Funcții de execuție la poziția 4021 „Metodist în învățămîntul general și în învățămîntul profesional tehnic” în colonița a patra cifra „2,97” urmează să fie substituită cu cifra „2,90”.

17. În contextul excluderii divergențelor la stabilirea salariilor pentru conducătorii instituțiilor din Grupul ocupațional „Învățămînt și cercetare (E)” se propune expunerea anexei nr.7, tabelul 1, la Note, p.1 în următoarea redacție:

„1. Pentru deținerea gradului managerial, clasa de salarizare pentru funcțiile de conducere se majorează, după cum urmează:

Gradul II – cu 5 clase succesive;
Gradul I – cu 10 clase succesive;
Gradul superior – cu 15 clase succesive.

2. Conducătorii instituțiilor din Grupul ocupațional „Învățămînt și cercetare (E)” beneficiază de trepte suplimentare de salarizare pentru vechime în muncă.

Modul de determinare a perioadei de vechime în muncă pentru stabilirea treptelor de salarizare se va efectua conform Regulamentului aprobat de Guvern.

18. Solicităm completarea listei funcțiilor cu funcția „Actor” (conform clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova, grupa de bază 2655) din anexa nr. 8 „Personalul de specialitate specific din domeniul culturii, tineretului și sportului (F6)”, compartimentul „1.2. Funcții de execuție”.

19. Ținînd cont de faptul că, personalul care activează în cadrul instituțiilor de asistență socială și sănătate, au funcții de instruire și susținerea copiilor cu diferite deficiențe (dizabilități) și depun efort psihoemoțional sporit, se propune ca acest personal să nu fie asimilat cu personalul care ocupă funcții didactice.

Prin urmare, este necesar să fie exclusă prevederea punctului 11 din note la anexa nr. 9, care prevede diminuarea claselor de salarizare în comparație cu alte funcții similare din acest domeniu ocupațional.

Departamentul protecție social-economică al CNSM